

## **СІВЕРСЬКИЙ ІНСТИТУТ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

Чернігівська міська громадська організація

14000, м. Чернігів, вул. Преображенська, 1, т/ф. 176-052

HYPERLINK "mailto:volodimir@center.uct.ua" [volodimir@center.uct.ua](mailto:volodimir@center.uct.ua)

### **ЗВІТ ЗА 2002 р.**

Головною подією 2002 р. для Сіверського інституту стало проведення 23 – 25 серпня в Чернігові міжнародної наукової конференції „Україна-Росія: діалог історіографій”. Її ініціатором стали Канадський інститут українських студій Альбертського університету та Інститут європейських досліджень НАН України, до яких як співорганізатори приєдналися Східноєвропейський дослідний інститут ім. В.Липинського, Чернігівський державний університет ім. Т.Г.Шевченка, Сіверський інститут. Її мета – розглянути зміни, що сталися в історіографії України та Росії у трактуванні подій спільного минулого за роки їх незалежності. У конференції взяли участь 31 науковець, в тому числі шість представників Канади і США, шість – Росії, та сімнадцять учасників з України, в тому числі шість – з Чернігова. На конференції виступили З.Когут, І.Данилевський, О.Толочко, В.Ричка, Н.Яковенко, Т.Яковлева, С.Плохій, Р.Сенкус, О.Міллер, Р.Сербін, О.Лисенко, В.Невежин, Я.Пеленський, В.Верстюк, Л.Протасов, Г.Касьянов, Ю.Шаповал, Н.Петров. Підсумкову сесію конференції вів Франк Сисин.

На конференції висвітлювалися такі теми: „Проблеми Київської Русі в сьогоденній історіографії”, „Проблеми російсько-українських взаємин середини 17 – середини 18 століть”, „Україна у складі Російської імперії 19 – початку 20 ст.”, „Революція 1917 року: проблеми інтерпретації”, „Радянський Союз, Росія, Україні у Другій Світовій війні”, „Сталінська репресивно-каральна система”. Наприкінці форуму відбулася презентація восьмого тому англомовної „Історії України” та сьомого випуску „Українського гуманітарного огляду”.

Тривала практика проведення „круглих столів” за участю відомих науковців. У червні перед громадськістю та науковцями міста з темою "Проблеми дослідження голоду в Україні 1932 – 1933 рр." виступив професор кафедри політології Національного університету "Києво-Могилянська академія", доктор історичних наук Джеймс Мейс. Фактично – це перша така зустріч на Чернігівщині, що проходила на пам'ять 70 роковин голодомору в Україні. У вересні Сіверський інститут запросив до Чернігова професора Квебекського університету в Монреалі, доктора історичних наук Р.Сербіна. Автор книги „За яку спадщину” наголос зробив на творенні „українських історичних міфів”. Зокрема, професор виловив контраверсійну думку з приводу Дня перемоги, що опинилася в центрі гострої дискусії та набула широкого розголосу: „Незалежна Україні святкує свято перемоги над собою”. У грудні гостем Сіверського інституту став декан Ніжинського державного педагогічного університету ім. М.Гоголя, доктор

політології О.Бойко. В Україні він широко відомий громадськості як автор популярних серед студентства підручників з історії України.

Також у грудні Сіверський інститут провів в Чернігові Перші Костомарівські читання. Зустріч вчених з Києва та Чернігова присвячувалася 185-річниці з дня народження відомого українського історика, літератора та громадського діяча XIX ст. М.Костомарова. Основним доповідачем був знаний в Україні фахівець його творчої спадщини Ю.Пінчук, доктор історичних наук, завідувач відділу Інституту історії України НАН України. Під час читань відбулася презентація підготовленого ним видання „М.Костомаров. Бібліографія”, яке побачило світ за участю Сіверського інституту.

1 листопада стартував проект Сіверського інституту та Міжнародного фонду „Відродження” „Розробка та сприяння запровадженню статутів територіальних громад в Чернігівській області”. Його мета – розробка проекту типового статуту населеного пункту Чернігівської області і статутів територіальних громад, здійснення заходів з пропаганди статутного права в засобах масової інформації, серед громадян з метою ухвалення статутів територіальних громад. На початку місяця фахівці Сіверського інституту зустрілися з сільськими, селищними та міськими головами, що навчалися в організації-партнері – Центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, керівників державних підприємств, установ та організацій Чернігівської облдержадміністрації. Розмова, яка привернула увагу засобів масової інформації, точилася головним чином навколо доцільності та необхідності прийняття статутів територіальних громад.

На початку грудня за участю журналістів, представників органів місцевого самоврядування, зокрема депутатів, громадськості Сіверський інститут провів громадську презентацію та прес-конференцію з приводу проекту. Також у грудні Сіверський інститут взяв участь у громадських читаннях з проблем європейської інтеграції, організованих Міністерством економіки та з питань європейської інтеграції спільно з низкою чернігівських недержавних громадських організацій та облдержадміністрацією. За свідченням ЗМІ, найрезонанснішою та цікавою доповіддю був виступ, присвячений статутам територіальних громад. Тема проекту неодноразово порушувалася представниками Сіверського Інституту, насамперед на обласному радіо.

Протягом листопада – грудня 2002 р. в рамках проекту Сіверським інститутом розроблено і поширено серед лідерів територіальних громад інформаційний буклет, відібрані кілька варіантів статутів, сформовано групу експертів, які надалі працюватимуть над текстом статутів, проводилися консультативні зустрічі з представниками міськвиконкомів Чернігова та селища Короп, де обговорювалися основні положення статутів. Завершити проект передбачається у травні 2003 р.